

УДК 330.675

*Левченко В. П., д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів та бізнес-консалтингу
Чернишов М. О., аспірант,
Київський національний університет технологій та дизайну*

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ БАНКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

З початком повномасштабної війни в Україні всі сфери ведення бізнесу так чи інакше зазнали збитків. Це стосується і банківського сектора, який опинився перед множиною викликів щодо свого своєчасного та повноцінного фінансово-інвестиційного захисту, захисту своїх інвесторів та акціонерів. Перманентність зростаючих загроз зовнішнього та внутрішнього характеру спонукають до постійного пошуку та удосконалення вже існуючих механізмів щодо управління фінансовою безпекою банків. Домінантна роль цифровізації економіки в цілому та банківського сектору зокрема підсилює роль впровадження нових підходів як до визначення фінансової безпеки банку, так і удосконалення її в умовах цифровізації. Відтак цифровізація розглядається як ключовий шлях розвитку всіх сфер економіки України, у тому числі і банківської діяльності, де основне місце належить забезпеченню фінансової безпеки банківського сектору [1; 2].

Цифровізація в управлінні фінансовою безпекою банку – це потужний механізм сучасних смарт-прогресивних технологій, ІТ-продуктів, інноваційних цифрових технологій, що допоможуть передбачити, уникнути або подолати можливі ризики та перешкоди фінансової діяльності банку. Фінансова безпека банку знаходиться під впливом таких чинників як: ризики, що завдають негативних наслідків для банківської сфери; безпечне управління, розподіл та контроль за використанням фінансових ресурсів. Повний перелік ризиків, які найбільшим чином впливають на фінансову безпеку банку прийнято поділяти на три групи: І група – (антропогенні): кримінальні структури, потенційні злочинці, недобросовісні партнери,

конкуренти і персонал банку; II група – (техногенні): неякісні технічні і програмні засоби обробки інформації, засоби зв'язку, охорони, сигналізації та інші технічні засоби, що застосовуються в банку; III група – (стихійні): землетруси, повені, урагани та інші природні катаклізми [1; 2; 3].

Управління фінансовою безпекою банків в умовах цифровізації вказує на те, що до основних ризиків та загроз у банківському секторі відносяться: низький рівень капіталізації банківської системи; участь банківської системи в тіньовій діяльності та її криміналізація; недостатнє законодавче врегулювання банківської діяльності; недостатній контроль за діяльністю комерційних банків з боку НБУ; характер спрямованості кредитної діяльності банківської системи; низький рівень залучення іноземної валюти і готівки у національній валюті, що знаходиться у населення; відсутність достатнього золотовалютного запасу; відсутність довіри населення й юридичних осіб до комерційних банків; невідповідність вимог щодо збільшення темпів розвитку банківської системи обсягам реального грошового капіталу для формування коштів банків [1; 3].

Особлива увага фінансовій безпеці банку приділяється з погляду цифровізації банківської діяльності шляхом розробки та імплементації програм з використанням мережі «Інтернет», які значно підвищують рівень забезпечення фінансової безпеки, простоти, якості та швидкості надання банківських послуг, що й обумовлюють перспективи подальшого розвитку та залучення цифрових технологій у діяльність банків [1; 2].

Також актуальності набувають питання щодо спрямування фінансових ресурсів банку на забезпечення безпеки в цифровому вимірі та гарантії захисту конфіденційної інформації про клієнта, шляхом створення нових ланок в управлінні та розробці захисних алгоритмів для протидії віртуальним злочинам, тим самим підвищуючи фінансову безпеку як банку, так і банківської системи.

Проаналізувавши вищезазначені проблеми безпеки банків, можемо відзначити, що в нашій банківській системі мало уваги приділяється застосуванню такої важливої складової частини цифровізації як штучний інтелект. Необхідно сказати, що завдяки своїй здатності сприяти розвитку споживчих інновацій, штучний інтелект дозволяє приймати більш швидкі та обґрунтовані рішення, що відрізняються більшою ефективністю, які допомагають оперативно досліджувати бази даних та полегшують банкам формування рекомендацій, прогнозів та виконання спеціалізованих фінансових консультацій. Тому необхідно розвивати нові додатки та технології штучного інтелекту та впроваджувати їх у банківську практику. На завершення можна зробити висновок, що розвиток та застосування технологій штучного інтелекту в банківській системі дасть нові можливості для вдосконалення управління фінансовою безпекою банків, які потребують комплексного підходу та постійного контролю за фінансовими показниками та ризиками. За допомогою цих додатків можна буде оперативно отримувати інформацію про фінансові стратегії, новітній підхід до управління безпекою банків та майбутній прогрес ринку. Це дозволить побудувати надійну та стабільну роботу банків в умовах дестабілізації економіки та воєнного стану в Україні.

Література

1. Кльоба Л. Г. Цифровізація – інноваційний напрям розвитку банків / Л. Г. Кльоба. // Ефективна економіка. - 2018. - № 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_12_31.
2. Дронь М. А. Управління фінансовими ризиками банку за внутрішніми лініями безпеки / М. А. Дронь. // Ефективна економіка. - 2022. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_6_34.
3. Дробязко А. О. Оптимізація моделей бізнесу державних банків в умовах посилення вимог до фінансової безпеки у 2022 році / А. О. Дробязко, О. О. Любич, Д. І. Олійник // Фінанси України. - 2022. - № 1. - С. 74-89.